

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Ruimtelijke Ontwikkeling & Milieu

Nummer

Kenmerk
137936

Raad d.d.
30 juni 2021

Paragraaf begroting
3

Portefeuillehouder
J. (Joa) Maouche MSc

Steller
M.M.H. (Melanie) Hutting

Datum
22 april 2021

Onderwerp
**Vaststellen wijziging
bodemkwaliteitskaart**

Geadviseerd besluit

Vaststellen van:

1. De wijziging bodemkwaliteitskaart Renkum.
2. De regionale bodemkwaliteitskaart PFAS.

Toelichting op beslispunten

1. Wijziging bodemkwaliteitskaart Renkum

De gemeente Renkum maakt onderdeel uit van de Milieu Regio Arnhem (MRA), waarvoor een bodemkwaliteitskaart (BKK) is opgesteld. Deze Bodemkwaliteitskaart is in september 2019 in de gemeente Renkum vastgesteld. De BKK vormt de basis op grond waarvan grondverzet binnen de regio wordt gefaciliteerd.

Op basis van de huidige bodemkwaliteitskaart van de MRA is het terrein van de voormalige steenfabriek Doorwerth (Fonteinallee 12-14 te Doorwerth) aangemerkt als 'Industrie oud' en op de bodemfunctieklassenkaart is dit deelgebied dan ook in de klasse 'Industrie' ingedeeld. Echter, de ontgravingskwaliteit voor dit gebied is in het verleden niet bepaald. Dit komt omdat er ten tijde van het opstellen van de BKK niet voldoende waarnemingen beschikbaar waren om een gedegen uitspraak te kunnen doen over de kwaliteit van het gebied. Dit houdt in dat de toepassingseis voor dit gebied niet is vastgesteld, en dat de BKK derhalve niet als geldig bewijsmiddel voor grondverzet kan worden gebruikt (dit gebied is 'niet gezoneerd').

Door werkzaamheden op het terrein van de voormalige steenfabriek is grond vrijgekomen die bij voorkeur wordt hergebruikt op het terrein zelf (ten behoeve van het vullen van voormalige kleiputten op het terrein). Lokaal hergebruik van grond is vanuit duurzaamheidsoogpunt zeer wenselijk. Dit resulteert in minder transport bewegingen (afvoer van beschikbare grond én aanvoer van nieuwe grond) en daarmee in minder hinder en CO₂ uitstoot. Ook zijn er daarmee minder primaire grondstoffen nodig. Om dit hergebruik mogelijk te maken is aanvullend onderzoek uitgevoerd om te beoordelen of dit, vanuit milieuhygiënisch oogpunt, mogelijk is.

Uit het onderzoek blijkt dat de ontgravingskwaliteit (dus de diffuse kwaliteit van de bodem die op de locatie aanwezig is) voldoet aan de kwaliteitsklasse Industrie. Verschillende zware metalen, PAK en minerale olie komen verspreid over het terrein in verhoogde waarden voor. Dit is te verklaren door het intensieve historische gebruik van deze locatie als voormalige steenfabriek. Aangezien de functie van dit gebied eveneens als Industrie is vastgesteld, kan op basis van de functie én de ontgravingskwaliteit de toepassingseis eveneens als klasse Industrie worden vastgesteld. De diffuse bodemkwaliteit op de locatie verslechterd daardoor niet.

2. Regionale bodemkwaliteitskaart PFAS

Op 29 november 2019 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een aangepast *'Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie'* gepubliceerd, welke op 2 juli 2020 is geactualiseerd. In het Tijdelijk handelingskader is aangegeven dat de kwaliteit van de grond ten aanzien van PFAS inzichtelijk moet zijn alvorens grondverzet op of in de landbodem of in het oppervlaktewater mag plaatsvinden. Dit houdt in dat er een bodemonderzoek naar PFAS moet worden uitgevoerd voorafgaand aan grondverzet, of dat de bodemkwaliteitskaart (BKK) geactualiseerd/aangevuld dient te worden met PFAS. De Milieuregio Arnhem (MRA) heeft - mede op basis van aangepaste Tijdelijk handelingskader - besloten om een PFAS actualisatie uit te voeren op de BKK. De actualisatie van de BKK is uitgevoerd om de gebiedseigen PFAS kwaliteit voor de boven- en ondergrond te bepalen, zodat de BKK weer kan worden gebruikt zonder aanvullend PFAS onderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek is vastgesteld dat de gebiedseigen, diffuse kwaliteit van PFAS binnen MRA ruim onder de landelijke achtergrondwaarde (toepassingsnorm Landbouw/Natuur) ligt. Daarmee is bepaald dat PFAS geen klassebepalende parameter betreft in het kader van grondverzet. Voor de toepassing van grond hoeft voor PFAS - behoudens niet gezonde zones, grondwaterbeschermingsgebieden, verdachte deellocaties en buitendijkse gronden - geen aanvullend onderzoek of partijkeuring plaats te vinden voor grond afkomstig uit de MRA. Er vindt momenteel nog nadere afstemming plaats tussen de provincie Gelderland en de regio MRA over de exacte toepassingseisen en eventueel benodigd onderzoek bij toepassing van grond in grondwaterbeschermingsgebieden.

Onderwerp

vaststellen wijziging bodemkwaliteitskaart

Datum

22-4-2021

Kenmerk

137936

Pagina

2 van 5

Nadere toelichting bodemkwaliteitskaart

Bij allerlei maatschappelijke activiteiten vindt grondverzet plaats (ontgraven en/of toepassen van grond). Het landelijke kader voor het toepassen van grond en bagger is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit met bijbehorende Regeling bodemkwaliteit. Het besluit streeft naar een goede balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit enerzijds en het bieden van voldoende afzetmogelijkheden voor grond en baggerspecie anderzijds. In het Besluit bodemkwaliteit is aangegeven in welke omstandigheden grond en bagger vrij mag worden toegepast. Dit wordt bepaald op basis van de functie van de locatie en de bodemkwaliteit. Het is een bevoegdheid van de gemeenteraad om hier kaders aan te geven (art. 44 van het Besluit bodemkwaliteit) door middel van het opstellen van een nota bodembeheer en bodemfunctieklassen/kwaliteitskaart. De bodemkwaliteitskaart is een set aan kaarten waarop de verwachte diffuse bodemkwaliteit (ook wel achtergrondwaarde of gebiedseigen bodemkwaliteit) in een bepaald gebied is weergegeven.

Een bodemkwaliteitskaart (met de bijbehorende nota bodembeheer) heeft tot doel om grondverzet en hergebruik van grond te vergemakkelijken en te verduurzamen. Voor onverdachte locaties/gebieden kan de bodemkwaliteitskaart gebruikt worden als geldig bewijsmiddel voor grondverzet. Daardoor is minder onderzoek nodig, wat resulteert in een kostenbesparing. Bovendien stimuleert een bodemkwaliteitskaart lokaal hergebruik, wat resulteert in een duurzamere manier van grondverzet (minder winning primaire grondstoffen, minder transport bewegingen).

Vastgestelde bodemkwaliteitskaarten kunnen als geldig bewijsmiddel voor grondverzet worden gebruikt (voor grondverzet binnen de regio). Hierdoor zijn er minder partijkeuringen nodig bij projecten waarin grondverzet een rol speelt, en dit bespaart dus kosten.

Beoogd effect

Door vaststelling van wijziging in de BKK voor het terrein van de voormalige steenfabriek in Doorwerth en de actualisatie van de BKK op PFAS beschikt de gemeente in combinatie met de reeds vastgestelde nota bodembeheer en BKK, over een duurzaam bodembeleid voor hergebruik van grond. Dit duurzaam bodembeleid voor hergebruik van grond voldoet aan de regelgeving en sluit aan bij het regionale beleid. Bovendien levert dit de gemeente jaarlijks een kostenbesparing op omdat er niet steeds een kostbaar PFAS onderzoek hoeft te worden uitgevoerd.

Kader

Besluit bodemkwaliteit en bijbehorende regelingen.

Tijdelijk handelingskader PFAS (versie 2 juli 2020).

Argumenten

1. Het vaststellen van de wijziging in de BKK Renkum voor het terrein van de voormalige steenfabriek in Doorwerth zorgt ervoor:
  - dat minder grondverzet nodig is (er is geen afvoer van vrijkomende grond op het terrein nodig en daardoor is er dus ook minder aanvoer van grond van elders nodig om de geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren). Dit resulteert in minder transportbewegingen, minder hinder voor de omgeving, minder CO₂ uitstoot en minder gebruik van primaire grondstoffen. Dit komt ten gunste van de duurzaamheid en circulariteit.

Onderwerp

vaststellen wijziging bodemkwaliteitskaart

Datum

22-4-2021

Kenmerk

137936

Pagina

3 van 5

- dat er een extra toepassingslocatie voor hergebruik van grond van klasse Wonen of Industrie beschikbaar komt. Hierdoor kan mogelijk meer vrijkomende grond lokaal/regionaal worden hergebruikt.
2. Het vaststellen van de actualisatie van de BKK met PFAS zorgt ervoor:
- dat de BKK weer bruikbaar is als geldig bewijsmiddel voor grondverzet. Hierdoor is bij grondverzet binnen de regio geen bodemonderzoek naar PFAS nodig is. Hierdoor wordt geld en tijd bespaard. Dit geldt niet alleen voor de gemeente zelf maar ook voor andere partijen die te maken hebben met grondverzet.

Kanttekeningen

Er komt op het terrein van de voormalig steenfabriek in Doorwerth een extra toepassingslocatie voor grond met klasse Wonen en Industrie. (Grond met de kwaliteit AW2000 mocht sowieso als worden toegepast). Dit zorgt er echter niet voor dat de grond op het terrein verslechterd, want ook grond met klasse industrie moet voldoen aan bepaalde criteria. Het vaststellen van deze kaart draagt juist bij aan de circulaire economie omdat dan de grond die op het terrein ligt (en die ook afkomstig is van het terrein) gebruikt kan worden voor het dempen van de klei put. In het geval de kaart niet wordt vastgesteld zou deze grond moeten worden afgevoerd en moet schone grond (klasse AW2000) worden aangevoerd om de put te dempen.

Draagvlak

De actualisatie van de BKK op PFAS is/wordt in alle andere regiogemeenten vastgesteld.

De notitie betreffende de wijziging van de BKK voor het terrein van de voormalige steenfabriek te Doorwerth en het rapport betreffende de actualisatie van de BKK op PFAS hebben vanaf 21 april ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden hiertegen een zienswijze indienen. Er zijn tot op heden geen zienswijzen ingediend.

Aanpak/Uitvoering

Als de wijzigingen zijn vaststelt, dan zal dit worden gepubliceerd in de Rijn en Veluwe. De kaarten zullen wij publiceren op onze website.

Communicatie

De stukken hebben vanaf 21 april voor een ieder ter inzage gelegen. Na vaststelling van de kaarten wordt dit gepubliceerd in de Rijn en Veluwe en worden de kaarten op de website geplaatst.

Financiële consequenties

Als de actualisatie van de BKK op PFAS niet wordt gesteld, dan is voor elk grondverzet onderzoek naar PFAS nodig (zowel onderzoek naar de kwaliteit van de ontvangende bodem als onderzoek naar de kwaliteit van de toe te passen partij). Dit zijn relatief kostbare onderzoeken, die al gauw een paar duizend euro per stuk kosten. Deze kostbare onderzoeken zijn met het vaststellen dus niet meer nodig.

Juridische consequenties

Als u beslist conform voorstel dan wordt daarmee uitvoering gegeven aan regelgeving conform het Besluit bodemkwaliteit.

Onderwerp

vaststellen wijziging bodemkwaliteitskaart

Datum

22-4-2021

Kenmerk

137936

Pagina

4 van 5

WMO-aspecten

N.v.t.

Gezondheid

Het vaststellen van de genoemde wijzigingen leiden niet tot effecten op de volksgezondheid:

- 1 voor het terrein van de voormalige steenfabriek te Doorwerth geldt dat deze is aangemerkt als bodemfunctieklasse Industrie. Hier vinden derhalve geen bodemgevoelige functies plaats (zoals spelende kinderen of moestuinen). Het feit dat de kwaliteit van de bodem ook als klasse Industrie wordt beoordeeld levert daarmee geen risico's voor het gebruik;
- 2 voor PFAS geldt dat de gemeten gehalten in de Milieu Regio Arnhem ruim onder de landelijke normen voor het gebruik Landbouw/natuur liggen. Deze waarden leveren geen risico op voor mens en milieu, ook niet als deze grond wordt hergebruikt binnen de regio.

Duurzaamheid

Door verantwoord hergebruik van grond mogelijk te maken hoeft minder grond te worden aan- en afgevoerd en wordt een bijdrage geleverd aan de circulaire economie.

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Alternatieven

De voorgestelde wijzigingen niet vaststellen. Als de wijzigingen niet worden vastgesteld, dan geldt het generieke kader uit het Besluit bodemkwaliteit. Dit houdt in:

- 1 dat voor grondverzet van/naar het terrein van de voormalige steenfabriek te Doorwerth altijd partijkeuringen uitgevoerd dienen te worden, en dat alleen grond mag worden toegepast/hergebruikt met de kwaliteit AW2000.
- 2 dat er bij al het grondverzet in/van/naar de gemeente Renkum onderzoek naar PFAS uitgevoerd dient te worden.

Beide consequenties resulteren in extra kosten.

Bijlagen

1. Notitie Actualisatie bodemkwaliteitskaart terrein voormalige steenfabriek Doorwerth, Witteveen+Bos, referentie: 121600/21-004.726, d.d. 23 maart 2021.
2. Rapport Bodemkwaliteitskaart MRA, PFAS Actualisatie, Witteveen+Bos, referentie 117471/20.014.477, d.d. 28 september 2020.

Onderwerp

vaststellen wijziging bodemkwaliteitskaart

Datum

22-4-2021

Kenmerk

137936

Pagina

5 van 5